dosar nr. 2-24087916-05-2r-12092024 Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Natalia Pasat

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
în numele Legii

25 februarie 2025 **municipiul Cahul**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
în componența:
Președintele ședinței de judecată Natalia BONDARENCO
Judecătorii Inga GORLENCO
Serghei PILIPENCO

în lipsa părților, a judecat recursul ordinar, declarat de recurentul Andrei Dunas împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 august 2024, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Dunas împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul privind revendicarea autovehiculului, -

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei.

La 07 august 2024, Andrei Dunas a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul privind revendicarea/restituirea/ recuperarea autovehiculului de modelul „AUDI Q7”, cu numerele de înmatriculare ***** și dispunerea predării actelor de proprietate, a autovehiculului și a cheilor de pornire a motorului autovehiculului.

Poziția instanței de fond.

La 13 august 2024, Judecătoria Cahul, sediul Central a emis încheiere prin care a dispus în temeiul art. 169 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă refuzul în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Andrei Dunas împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul privind revendicarea autovehiculului.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu *încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 august 2024, la data 22 august 2024*, Andrei Dunas *a depus cererea de recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, dispunerea casării integrale a* încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din *13 august 2024*, cu restituirea spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Argumentele recurentului.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de fond a depășit neîntemeiat termenul legal de 5 zile prevăzut pentru emiterea încheierii privind refuzul în primirea cererii de chemare în judecată, astfel instanța a dat dovadă de neglijență în examinarea litigiului dat.

Susține că, instanţa de fond a dat o calificare juridică incorectă a raportului material litigios, aplicând o normă străină acestuia, de altfel instanţa urma să examineze cererea de chemare în judecată în procedura de contencios administrativ, conform **art. 20** Cod administrativ.

Mai invocă că, instanţa de fond eronat a ajuns la concluzia că autovehiculul de modelul „AUDI Q7", cu numerele de înmatriculare *****, are statut de corp delict, în lipsa a careva acte sau probe ce ar demonstra statutul atribuit de instanţă.

Totodată menționează că, instanţa de fond nu a indicat fila din dosar, proba, ordonanţa care ar determina statutul de corp delict al autovehiculului dat, astfel fiind atribuită o calificare greşită şi neîntemeiată a statutului de corp delict autovehiculului de modelul „AUDI Q7", cu numerele de înmatriculare *****. Recurentul consideră că, instanţa de fond nu a intrat în esenţa acţiunii înaintate, unde este clar indicat că autovehiculul de modelul „AUDI Q7" cu numerele de înmatriculare ***** nu are statut de corp delict, deoarece a fost emisă ordonanţa de refuz în începerea urmării penale în cadrul procesului penal nr.20221500625, iar o altă ordonanţă nu i-a fost adusă la cunoştinţă, respectiv nu există, astfel instanţa a ignorat acest fapt ce a condus la emiterea unei încheieri ilegale şi neîntemeiate. Mai relatează că, instanţa de fond se contrazice în motivarea refuzului de primire spre examinare a cererii de chemare în judecată, nu sunt clar definite şi indicate normele de drept material şi procedural după care s-a călăuzit instanţa la judecarea pricinii în cauză.

Recurentul invocă că, instanţa de fond se contrazice la aplicarea normelor de drept, astfel la emiterea încheierii acţiunea se respinge în baza prevederilor Codului de procedură civilă, însă la posibilitatea adresării repetate se aplică normele Codului administrativ, ceea ce determină incompetenţa instanţei în aplicarea corectă a legii în examinarea acţiunii date.

În contextul celor menţionate susține că, instanţa de fond, la emiterea încheierii date, a încălcat şi aplicat eronat normele de drept material, nu a dat o apreciere corectă cazului litigios, nu a intrat în esenţa acestuia pentru a constata şi elucida pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea justă a litigiului, iar concluziile sunt contradictorii cu circumstanţele cauzei.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Din actele cauzei se constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la 13 august 2024. La data de 14 august 2024 a fost expediată copia încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 august 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere cu nr.11661 (f.d.55). Date cu privire la recepționarea încheierii de către Dunas Andrei la materialele cauzei lipsesc. Cererea de recurs a fost depusă la 22 august 2024. Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Potrivit prevederilor art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau*

electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței. Intimatul nu a depus referință în termenul stabilit de instanță.

Aprecierea instanței de recurs.

Verificând materialele cauzei civile, analizând în complex argumentele și criticile invocate în recurs, Colegiul judiciar conclude asupra necesității admiterii recursului, casării integrale a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 august 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare de la faza de primire a cererii de chemare în judecată, în aceiași instanță.

Astfel, pentru a elucida aspectele abordate în cererea de recurs, Colegiul judiciar invocă legislația pertinentă cazului şi motivele expuse mai jos.

În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului.*

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În ședința instanței de recurs s-a constatat că*, la 07 august 2024 Dunas Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP Cahul privind obligarea IP Cahul de a revendica/ restitui/ recupera* autovehiculul de model ,,AUDI Q7" cu n/î *****, ce îi aparține cu drept de proprietate. *Dunas Andrei* consideră că prin reținerea de către IP Cahul a unității de transport de model ,,AUDI Q7" cu n/î *****, îi este încălcat dreptul constituțional de deținere și exploatare a autovehiculului dat*. (f.d.3-10).*

La 08 iulie 2024 Dunas Andrei a depus la IP Cahul o cerere prealabilă de asemenea solicitând revendicarea/ restituirea/ recuperarea autovehiculului de model ,,AUDI Q7" cu n/î *****, ce îi aparține cu drept de proprietate. (f.d.12-14).

La 18 iulie 2024, Andrei Dunas a primit răspuns la cererea prealabilă, prin care se informează că, faptul reținerii unității de transport de model ,,AUDI Q7" cu n/î *****, a fost examinat în cadrul procesului penal nr.20221500625, unitatea de transport fiind recunoscută în calitate de corp delict prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 03 august 2022.

La 26 august 2022, de către procurorul în Procuratura raionului Cahul, Irina Bahnari a fost emisă ordonanță privind refuzul începerii urmăririi penale, totodată dispunând ca corpul delict: automobilul de model ,,AUDI Q7" cu n/î *****, să fie restituit proprietarului legal după apartenență, la momentul când hotărârea pronunțată pe cauza civilă va deveni irevocabilă. (f.d.15).

Urmare a studierii cererii de chemare în judecată cât și a înscrisurilor anexate, judecătorul de prim nivel a conchis de a refuza în primirea cererii de chemare în judecată, invocând în acest sens că, litigiul în cauză nu urmează a fi judecat în instanța de judecată în procedură civilă, deoarece chestiunea corpurilor delicte se hotărăște de procuror.

La adoptarea încheierii contestate judecătorul a invocat prevederile art. 169 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, care statuează că, *judecătorul refuză să primească cererea de chemare în judecată dacă cererea nu urmează a fi judecată în instanța judecătorească în procedură civilă*.

Colegiul judiciar analizând obiectul și temeiurile de fapt și de drept ale acțiunii supuse judecății în raport cu obiectul și temeiurile de fapt și de drept conținute în acțiunea reclamantului Dunas Andrei, constată că judecătorul prematur a concluzionat că examinarea prezentei cauze nu ține de competența instanței de judecată, or, motivul refuzării în primire a cererii de chemare în judecată este eronat interpretat de judecător, atât timp cât procurorul prin ordonanța emisă la 26 august 2022 s-a expus asupra corpului delict.

Astfel, potrivit ordonanței procurorului în Procuratura raionului Cahul, Irina Bahnari din 26 august 2022, s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în cadrul procesului penal nr.20221500625, înregistrat la 27 iulie 2022, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, fiind clasat procesul penal. Corpul delict: automobilul de model „Audi Q7 Line TRI Quattro Estate", n/î (RO) *****, cheia și certificatul de înmatriculare al acestuia cu nr. *****, care se află la parcarea Sectorului de Poliție de Frontieră Sud a se restitui proprietarului legal după apartenență, la momentul când hotărârea pronunțată în cauza civilă va deveni irevocabilă. (f.d.63-68)

Tot aici, Colegiul judiciar menționează că, în motivarea ordonanței din 26 august 2022, procurorul menționează că, pe rolul instanței de judecată, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, se află spre examinare cererea cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual înaintată de reclamantul Andrei Dunas împotriva pârâtului Centrul de Cooperare Polițienească Internațională a Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, fiind atras în calitate de terț Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

Astfel, în baza celor menționate, instanța de fond trebuie să primească spre examinare cererea de chemare în judecată depusă de Dunas Andrei, să verifice la ce etapă se află examinarea cauzei civile care se află pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și ulterior să decidă ce soluție va lua în cauza respectivă.

Aderent, art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, *stipulează că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.*

În virtutea art.10 alin.(1) și (3) Cod de procedură civilă, *sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.*

Colegiul determină că reclamantul nu dispune de alte mijloace rezonabile, în afară de acțiunea în instanța de judecată, pentru a-și soluționa litigiul. Instanța de fond prin refuzul să ia o decizie în cazul reclamantului, a restrâns esența dreptului părții de acces la instanță. Dispozițiile legale invocate în încheierea contestată nu au servit principiului securității juridice și au privat reclamantul de dreptul de a i se soluționa în mod efectiv acțiunea civilă înaintată.

Colegiul judiciar consideră necesar de a menționa că, încheierea contestată prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată, îngrădește dreptul reclamantului Dunas Andrei de acces liber la justiție, așa cum art. 5 alin.(1) Cod de procedură civilă, prevede că, *orice*

persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În aceiași ordine de idei, se remarcă că dreptul de acces la instanță este garantat atât de art. 20 al Constituției cât și de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, care prevede că, *Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale, de către o instanță, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.*

Potrivit jurisprudenței Curții Europene dreptul de acces la un tribunal este înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, care presupune ca justițiabilul *sa beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta atingerea adusa drepturilor sale și prin hotărâre judecătorească a obține un remediu efectiv în apărarea dreptului lezat*.

Sub acest aspect, Curtea Europeană a statuat că art. 6 § 1 garantează oricărei persoane dreptul la judecarea oricărei pretenții cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil de către o instanță judecătorească. În acest fel, această prevedere cuprinde „dreptul la o instanță", din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri civile în fața instanțelor judecătorești, reprezintă doar un aspect; aceasta însă este un aspect care face posibilă beneficierea de celelalte garanții consfințite în art. 6 § 1 al Convenției. Caracterul echitabil, public și prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nici o valoare dacă asemenea proceduri nu ar mai fi întâi inițiate. În procedurile civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (cauza Malahov c. Moldovei cererea nr.32268/02, hotărârea din 7 iunie 2007).

Prin urmare, pornind de la premisa că drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

În temeiul hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20 ianuarie 2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură și pentru autoritățile publice și private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Totodată, Colegiul notează că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

În contextul circumstanțelor indicate supra, Colegiul judiciar conchide că, judecătorul primei instanțe eronat a aplicat la caz prevederile art. 169 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă și a dispus refuzul în primirea cererii de chemare în judecată, considerente din care admite ca întemeiat recursul depus de Dunas Andrei, casează integral încheierea din 13 august 2024 și restituie cauza civilă spre rejudecare de la faza de primire a cererii de chemare în judecată, în instanța de fond, pentru rejudecarea cererii depuse de Dunas Andrei.

La rejudecare cererii prima instanță trebuie să țină cont de cele menționate mai sus și în funcție de cele obținute să emită o hotărâre legală și întemeiată.

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art. 424, 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Dunas Andrei.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 13 august 2024, prin care a fost refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Andrei Dunas împotriva Inspectoratului de Poliție Cahul privind revendicarea autovehiculului, cu restituirea cauzei civile în prima instanță Judecătoria Cahul, sediul Central, în același complet de judecată, la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele şedinţei, judecătorul **Natalia BONDARENCO**

Judecătorii **Inga GORLENCO**

Serghei PILIPENCO